

Windenergie voor boer, buur en beton

Langs de snelweg van Heerenveen naar Leeuwarden draait windmolen Desiré van de familie Monkelbaan. Even verderop staat de grootste stroomafnemer van windmolen Desiré: de betonfabriek van DamBeton.

TEKST GRIETJE DE VRIES

Veehouders **Monkelbaan**

In 1997 plaatste Sjoerd Monkelbaan (72) samen met zijn vrouw Dora (71) een windmolen op zijn melkveebedrijf aan de rand van Haskerdijken. Intussen heeft zoon Jildert (37) het melkveebedrijf overgenomen met zijn vrouw Djoke (34). De windmolen produceert genoeg energie voor 700 huishoudens. Via boerderijstroom.nl wordt de stroom vermarkt in de omgeving.

Gebogen in de wind loopt Henk Dam samen met Sjoerd, Dora, Jildert en Djoke Monkelbaan naar windmolen Desiré. 'Altijd als ik 's ochtends wakker word en de molen zie draaien, denk ik: gelukkig, we hebben weer stroom vandaag', grapt Henk Dam, die zowel thuis als met zijn betonbedrijf DamBeton stroom afneemt van Monkelbaan. Onderweg naar de windmolen vertelt Sjoerd Monkelbaan trots: 'Als kind zag ik een keer een windmolen aan het werk. Een fascinerend gezicht. Toen dacht ik meteen: zo'n ding wil ik later ook. Dus toen ik in 1997 een windmolen kon bouwen, was ik natuurlijk heel blij. Als extraatje heb ik hem toen Desiré genoemd, naar de tweede naam van mijn vrouw Dora.'

Inmiddels heeft zoon Jildert het melkveebedrijf van zijn ouders overgenomen en de windmolen van het merk Nordtank is vorig jaar vervangen door een groter model, van Gamesa. De windmolen is een losstaand bedrijf, dat Jildert in maatschap met zijn ouders heeft. Niet alleen als oudedagvoorziening, maar ook omdat Sjoerd graag bij de windmolen betrokken blijft. 'Ik vind het leuk om in de gaten te houden hoeveel stroom de windmolen produceert. Dit jaar ging het een stuk minder. Vergeleken met een normaal jaar heeft de windmolen dit jaar 25 procent minder opgebracht', vertelt Sjoerd.

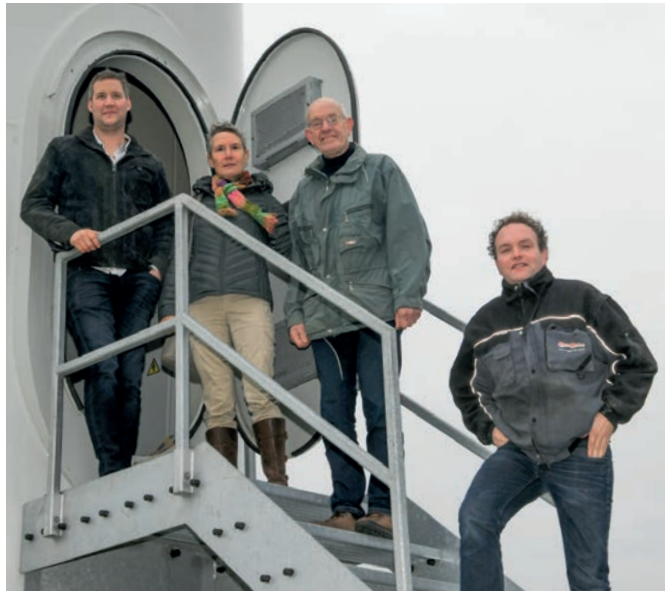
Wind- en betonmolens

Inmiddels staat het gezelschap onder de windmolen, waar de vraag opborrelt waarom Henk eigenlijk stroom afneemt bij Monkelbaan. Henk antwoordt: 'Als je het bij de burens kan krijgen, waarom zou je het dan verder weg halen? Daarnaast zijn de energieprijzen concurrerend, dus qua kosten zit je toch overal gelijk.'

Jildert en Sjoerd zijn erg blij met het bedrijf van Henk Dam. 'Met onze windmolen kunnen we in principe heel Akkrum van stroom voorzien, maar op het moment hebben we maar een stuk of tien klanten in de nabije omgeving. Gelukkig is een daarvan de betonfabriek, die veel meer stroom verbruikt dan een huishouden. Zo'n bedrijf schiet tenminste op.' Met een totale productie van zo'n 2 tot 2,2 miljoen kW per jaar is er nogal wat stroom te leveren. 'Hoeveel stroom nemen jullie nou precies af met de betonfabriek?', vraagt Jildert zich af. Henk reageert: 'Wij verbruikten twee jaar geleden 250.000 kW per jaar, maar intussen hebben we een nieuwe betoncentrale in werking, dus dat zal wel iets omhoog zijn gegaan.'

Duurzaam imago

De windmolen van Monkelbaan is in eerste instantie geplaatst vanwege de passie van Sjoerd, maar Jildert is er ook enthousiast over. 'We wekken met de windmolen groene stroom op die we vermarkten via boerderijstroom.nl. Daarnaast levert het

opwekken van groene stroom ook een voordeel op bij het duurzaamheidsprogramma van FrieslandCampina. Hoe zit dat eigenlijk bij bedrijven in de bouw, hebben jullie ook voordeel aan groene stroom?' Daarop antwoordt Henk: 'Op het moment nog niet, maar er komen vast ook meer duurzaamheidseisen in de bouw. Daar zijn we dankzij jullie stroom dus al mee bezig. We maken intussen ook gebruik van een hijskraan die de schepen elektrisch kan lossen. Eigenlijk kunnen we dus al zeggen dat onze beton duurzaam gemaakt wordt.'

Emmer vol groene energie

De omgeving heeft nooit problemen gehad met Desiré, maar meer windmolens hoeven er niet bij te komen. Toen Monkelbaan een plan voor vier windmolens in het kader van Fryslân foar de wyn presenteerde, was de omgeving daar niet blij mee. Sjoerd blijft onverminderd enthousiast over windmolens en begrijpt de tegenstand niet zo goed. 'Het is toch geweldig dat je al die wind die voorbijkomt, kunt gebruiken voor energie? Je moet de stroomvoorziening zien als een emmer waar iedereen wat uittapt. En hoe meer je die emmer vult met wind- en zonne-energie, hoe beter het voor het klimaat is.' Henk Dam ziet de problemen ook niet en zegt: 'Wat mij betreft vullen jullie die emmer nog wat langer met windenergie. Ik heb in elk geval net voor drie jaar bijgetekend voor jullie stroom. Want als het even kan, moet je elkaar de bal toespeelen, toch?' |

Consument Henk Dam

Een van de stroomafnemers is Henk Dam (37). Hij is mede-eigenaar van het betonbedrijf DamBeton, dat in Akkrum is gevestigd. Maandelijks verbruikt DamBeton zo'n 21.000 kW en is daarmee de grootste afnemer van Monkelbaans energie. Thuis gebruikt Henk ook energie van de windmolen.

